

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 588/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., B., toho času v Ústave na výkon väzby B., zastúpeného spoločnosťou K. s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. M. K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv na slobodu podľa čl. 5 ods. 3, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Tpo 49/2013 z 18. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. septembra 2013 doručená sťažnosť J. Š., B., toho času v Ústave na výkon väzby B. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená 6. novembra 2013, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práv na slobodu podľa čl. 5 ods. 3, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tpo 49/2013 z 18. júla 2013.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre zločiny vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. a) a ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), v rámci ktorého bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp/102/2013 zo 14. júla 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 49/2013 z 18. júla 2013 z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorými súčasne konajúce súdy rozhodli podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku o neprijatí písomného sľubu sťažovateľa a podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku o neprijatí záruky za ďalšie správanie sťažovateľa poskytnutej jeho matkou.

1. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že proti uzneseniu okresného súdu o jeho vzatí do väzby podal hneď po vyhlásení 14. júla 2013 prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, pričom jeho obhajcovi bolo písomné vyhotovenie tohto uznesenia doručené 19. júla 2013. Sťažovateľ dodáva: *„Voči uzneseniu podal ustanovený obhajca Sťažovateľa v rovnaký deň, t.j. 19.07.2013, písomne odôvodnenie k sťažnosti proti Uzneseniu OS BA IV.“* V súvislosti s uvedenými skutočnosťami sťažovateľ argumentuje, že krajský súd rozhodujúci o jeho sťažnosti prijal svoje uznesenie 18. júla 2013 (deň pred doručením písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu obhajcovi), teda ešte predtým, ako sa obhajca sťažovateľa mohol oboznámiť s odôvodnením prvostupňového uznesenia okresného súdu. V označenom postupe krajského súdu, ktorý podľa názoru sťažovateľa rozhodol predčasne, vidí sťažovateľ porušenie svojich *„práv na obhajobu a na spravodlivý proces“* garantovaných čl. 6 ods. 3 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy.

2. Sťažovateľ tiež považuje uznesenie krajského súdu za nedostatočne odôvodnené a jeho závery za rozporné s obsahom „*spisov*“ a na tomto mieste prezentuje podrobnú argumentáciu o nesprávnosti skutkových záverov tvoriacich podklad rozhodnutia o jeho vzatí do väzby. V označených nedostatkoch vidí sťažovateľ porušenie svojho „*práva na osobnú slobodu*“ garantovaného čl. 5 ods. 3 dohovoru a tiež čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy.

3. Sťažovateľ ďalej prezentuje námietku porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy, kde dôvodí, že krajský súd sťažovateľa nevypočul v súvislosti s poskytnutým písomným sľubom a poskytnutou zárukou matky sťažovateľa a v tomto smere prevzal iba formalistické odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia okresného súdu, keď „*v situácii Sťažovateľa, ktorý je mladistvý, bolo nevyhnutné osobitne dôkladné skúmanie opodstatnenosti poskytnutých inštitútov náhrady väzby, čo napokon vyplýva z ust. § 399 Trestného poriadku*“.

V súvislosti s námietkou porušenia označených článkov dohovoru a ústavy sťažovateľ napokon prezentuje tvrdenie o porušení ústavou chráneného princípu právnej istoty, keď podľa názoru sťažovateľa krajský súd rozhodol v analogickej situácii odlišne, a to v porovnaní s rozhodnutím okresného súdu zo 17. septembra 2013, ktorý na základe žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby rozhodol o jej nahradení poskytnutým písomným sľubom sťažovateľa a poskytnutou zárukou matky sťažovateľa (uvedené rozhodnutie v čase podania sťažnosti nebolo právoplatné z dôvodu sťažnosti uplatnenej prokurátorom).

Opierajúc sa o uvedené skutočnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práv zaručených čl. 5 ods. 3 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tpo/49/2013 z 18. júla 2013, toto uznesenie zrušil, priznal mu primerané finančné zadost'účinenie v sume 4 000 €, ako aj trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že uznesením sp. zn. 4 Tpo 49/2013 z 18. júla 2013 porušil krajský súd jeho základné práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods.1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva

na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil tieto skutočnosti relevantné pre jeho rozhodnutie:

Sťažovateľ bol v rámci vedeného trestného stíhania pre zločiny vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. a) a ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 102/13 zo 14. júla 2013 z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorých obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Z obsahu zápisnice okresného súdu o výsluchu sťažovateľa zo 14. júla 2013 vyplýva, že po vykonaní výsluchu sťažovateľa, po vyjadrení prokurátora, že trvá na písomne podanom návrhu na vzatie sťažovateľa do väzby, a po vyjadrení obhajcu sťažovateľa k tomuto návrhu vyhlásil okresný súd uznesenie, ktorým vzal sťažovateľa do väzby a neprijal poskytnutý písomný sľub a záruku matky sťažovateľa, odôvodnil ho a poskytol poučenie o opravnom prostriedku. K uzneseniu sa sťažovateľ po porade s obhajcom vyjadril takto: „... *podávam sťažnosť.*“

V uznesení, ktorým okresný súd návrhu prokurátora vyhovel a vzal sťažovateľa do väzby a súčasne neprijal písomný sľub a poskytnutú záruku, dôvodil okresný súd takto:

„Dôvodnosť stíhania obvineného pre vyššie uvedené zločiny je potvrdená výsluchom poškodenej, svedkov a listinnými dôkazmi.

Obvinený nemá žiadny trvalý zdroj príjmu na uspokojovanie jeho osobných potrieb, podľa jeho tvrdenia je študentom na gymnáziu v B. Skutku, pre ktorý je stíhaný sa dopustil napriek tomu, že je voči jeho osobe vedené trestné stíhanie pre drogovú trestnú činnosť. Uvádza čistý príjem cca 850-1 000 eur, avšak pôvod svojho príjmu nevysvetlil, ale uviedol,

že je nezamestnaný. Zo spôsobu vykonania stíhaných skutkov je zrejmé, že agresivita obvineného voči poškodenej sa stupňuje, tento po spáchaní prvého skutku v júni 2013 od protiprávnej činnosti voči poškodenej neupustil, naopak poškodenú telefonicky viackrát kontaktoval, pričom v telefonických rozhovoroch mal opakovane od poškodenej požadovať peniaze. Agresivita obvineného voči poškodenej vyvrcholila pri druhom skutku dňa 8.7.2013, keď poškodenej zlomil prst. Z uvedeného vyplýva podozrenie, že obv. ml. J. Š. si obdobnou trestnou činnosťou zabezpečuje prostriedky na svoje živobytie. Takáto možnosť obstarávania príjmu obvineným potom vyplýva i z výpovede svedkov P. V. a M. N.

V jeho osobe hrozí reálna obava, že v prípade jeho ponechania na slobode bude aj naďalej pokračovať v páchaní násilnej a majetkovej trestnej činnosti, tak ako v nej pokračuje doposiaľ, resp. voči poškodenej dokoná svoje hrozby, ktorými hrozil, tým sú v jeho osobe dané dôvody preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Súd v súvislosti s predloženým písomným sľubom obvineného v súlade s ust. § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por ako náhradu väzby, ako aj prevzatím záruky matkou obvineného považuje za potrebné poznamenať, že sľub obvineného, súd neakceptoval a to vzhľadom na osobu obvineného, kedy zohľadnil jeho doterajšie správanie a teda aj spáchanie drogového prečinu ku ktorému malo dôjsť dňa 22.05.2013, ako aj stupňujúcu sa tendenciu agresivity voči poškodenej. Rovnako aj prevzatie záruky matkou obvineného považuje súd za nedostatočné a jej výchovný vplyv mínajúci sa pozitívnym výsledkom. Súd má teda za to, že aj táto forma náhrady väzby u obvineného je, v danom štádiu trestného konania, nepostačujúca. Preto sudkyňa pre prípravné konanie podanému návrhu prokurátora vyhovelá a z uvedených dôvodov vzala obvineného ml. J. Š. do väzby.“

Krajský súd rozhodol o sťažnosti podanej sťažovateľom na neverejnom zasadnutí vykonanom 18. júla 2013 tak, že ju ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia potvrdil krajský súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia okresného súdu a súladnosť postupu okresného súdu s Trestným poriadkom. Krajský súd svoje závery podporil touto argumentáciou:

«Krajský súd v Bratislave ako nadriadený súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu považuje za potrebné poukázať v prvom rade na to, že i podľa jeho

názoru doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie voči obvinenému ml. J. Š. sa stal, vykazuje znaky trestného činu a existuje dôvodné podozrenie, že sa na jeho spáchaní podieľal aj obvinený tento obvinený. Krajský súd si v tejto súvislosti osvojuje závery sudcu pre prípravné konanie a v ďalšom len na neodkazuje, bez potreby ich znovu opakovať.

Rozhodnutie o vine, či nevine a celkové právne posúdenie konania obvineného bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom trestnom konaní, pričom orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti menovanému obvinenému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech.

Okrem podozrenia, ako jedného z predpokladov vzatia obvineného do väzby, je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia základná materiálna podmienka a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Podľa zistenia nadriadeného súdu uvedený väzobný dôvod, pre ktorý bola obmedzená osobná sloboda obvineného jeho vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody tzv. preventívnej väzby.

Výklad pojmu „konkrétne skutočnosti“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti zakladajúce u obvineného dôvod tzv. preventívnej väzby vyplývajú jednak z povahy a osoby obvineného. Doposiaľ zistené a zadokumentované skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný spôsobom, ako je uvedené vo výroku uznesenia o vznesení obvinenia a existujú preukázateľné dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchal v bode 1/ obv. ml. J. Š. sám a v bode 2/ sa mal podieľať na tomto skutku okrem iných aj obvinený ml. J. Š. Najmarkantnejším dôkazom tohto skutku je zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 10. 07. 2013, výpoveď svedkyne - poškodenej M. N. (č.l. 62 – 71), ďalej svedkov P. V., N. P., MUDr. R. D. PhD. a M. N. Z týchto jednoznačne vyplýva, že poškodená usvedčovala tohto obvineného zo nej spáchania inkriminovaných skutkov tak z júna 2013 ako aj zo dňa 03. 07. 2013, kedy došlo aj k ublíženiu na zdraví u poškodenej.

Obdobne treba tu uviesť aj lekárske správy a nálezy ohľadne zranení poškodenej (čl. 106-108).

Krajský súd taktiež pripomína, že voči ml. J. Š. bolo dňa 10. 07. 2013 vznesené obvinenie vyšetrovateľom OR PZ Bratislava IV, Odboru kriminálnej polície - 1. OVK pod ČVS: ORP-429/1-OVK-B4-2013, aj pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.(č.l. 117-117 p.v.).

So zreteľom na uvedené skutočnosti vo vzťahu ku konkrétnym dôvodom väzby (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) sú preto námietky zo strany obvineného J. Š. neopodstatnené. V tomto smere sa nadriadený súd stotožňuje s dôvodmi uznesenia sudkyne pre prípravné konanie vyjadrenými v príslušnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a preto na ne v podrobnostiach odkazuje.

Na záver treba zdôrazniť i tú skutočnosť, že pokiaľ ide o písomný sľub obvineného, tak tento inštitút na nahradenie väzobného stíhania obvineného nepovažoval rovnako ako sudkyňa pre prípravné konanie ani sťažnostný súd za opodstatnený, jednak s poukazom na okolnosti tohto posudzovaného prípadu, vzhľadom na osobu obvineného, proti ktorému sa už vedie aj ďalšie trestné stíhanie pre iný trestný čin. Tento inštitút na nahradenie väzby aj krajský súd v posudzovanej veci považuje z hľadiska materiálneho za absolútne nedostačujúce a formálne. Za daných okolností nemožno dôvodne očakávať, že prípadný sľub by bol vôbec schopný na nahradenie preventívnej väzby.

Pokiaľ ide o neprijatie záruky za ďalšie správanie obvineného matkou obvineného krajský súd uzatvára, že v osobe obvineného ide síce o osobu mladistvú, ktorá doposiaľ súdne trestaná nebola, avšak povaha trestnej činnosti ako aj skutočnosť, že sa vedie proti nemu okrem aktuálneho trestného stíhania aj ďalšie trestné stíhanie pre iný úmyselný trestný čin (drogy), tieto okolnosti ani podľa krajského súdu nedávajú dostatočnú záruku na to, aby matka, ktorá doterajšou výchovou nedokázala pozitívne ovplyvniť správanie svojho syna obvineného ml. J. Š.

O väzbe obvineného ml. J. Š. bolo rozhodnuté v zákonnej lehote (§ 87 ods. 2 Tr. por.) a správne v súlade so zákonom sudkyňa pre prípravné konanie určila aj čas odkedy začala plynúť lehota trvania väzby obvineného, pretože jeho osobná sloboda bola obmedzená dňom 10.07.2013 o 18.00 hod. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných

zákonnych ustanovení rozhodol Krajský súd v Bratislave tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.»

1. K námietke sťažovateľa o porušení jeho „práv na obhajobu a na spravodlivý proces“ garantovaných čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru, ako aj čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy

V rámci označenej námietky vidí sťažovateľ porušenie svojich práv v „predčasnom“ rozhodovaní krajského súdu o podanej sťažnosti, ktorý svoje rozhodnutie prijal deň predtým, ako bolo obhajcovi sťažovateľa doručené písomné vyhotovenie prvostupňového uznesenia, proti ktorému jeho sťažnosť smerovala. Podľa názoru sťažovateľa takýmto postupom došlo ku skráteniu jeho práv na obhajobu.

Obsah zápisnice okresného súdu o výsluchu sťažovateľa vykonaného 14. júla 2013, po vykonaní ktorého bolo prijaté prvostupňové rozhodnutie, je však dôkazom o neopodstatnenosti tohto tvrdenia sťažovateľa.

Podľa čl. 51 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V danej veci je týmto zákonom Trestný poriadok.

Podľa ustanovenia § 187 ods. 1 Trestného poriadku sa sťažnosť podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia.

Podľa ustanovenia § 179 ods. 1 Trestného poriadku oznámenie uznesenia sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia.

Z obsahu zápisnice okresného súdu o výsluchu sťažovateľa zo 14. júla 2013 (po vykonaní ktorého bolo prijaté uznesenie okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby) je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že konajúci súd postupoval v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku (§ 179 ods. 1), keď zvolil jednu zo zákonných alternatív a oznámil uznesenie jeho vyhlásením v prítomnosti sťažovateľa a jeho obhajcu, uznesenie aj odôvodnil a poučil sťažovateľa o opravnom prostriedku. Ako z obsahu zápisnice vyplýva,

sťažovateľ takúto formu oznámenia akceptoval a bezprostredne po jeho oznámení uplatnil opravný prostriedok – sťažnosť.

Krajský súd, ktorý rozhodoval o podanej sťažnosti, vychádzajúc z obsahu zápisnice, z ktorej jasne vyplýva, že uznesenie okresného súdu bolo sťažovateľovi oznámené 14. júla 2013 jeho vyhlásením a takisto odôvodnené, na ktoré sťažovateľ reagoval podaním sťažnosti (bez odôvodnenia), celkom opodstatnene považoval zákonnú lehotu podania sťažnosti, resp. doplnenia jej písomného odôvodnenia za uplynutú k 17. júlu 2013 a 18. júla 2013 pristúpil k rozhodovaniu o sťažnosti.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje postup krajského súdu za súladný so zákonom a súčasne konformný s obsahom sťažovateľom označených čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, preto posúdil sťažnosť sťažovateľa v uvedenej časti ako zjavne neopodstatnenú.

V danej časti sťažnosti vo vzťahu k námietke porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru poukazuje ústavný súd na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 3 dohovoru týkajúce sa práva na osobnú slobodu obsahujú jeho základné hmotné a tiež procesné atribúty vrátane práva na spravodlivý proces pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom argumentácie danej časti sťažnosti a obsahom označených článkov ústavy a dohovoru posúdil ústavný súd sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k takto označeným námietkam ako zjavne neopodstatnenú.

2. K námietke „práva na osobnú slobodu“ garantovaného čl. 5 ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy

V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní

ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05).

Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Krajský súd (v právomoci ktorého bolo posúdenie skutkových a právnych otázok relevantných pre rozhodnutie o vzatí sťažovateľa do väzby) vychádzal zo skutkového

a právneho stavu uvedeného v uznesení okresného súdu a pri preskúmaní napadnutého prvostupňového rozhodnutia posudzoval krajský súd splnenie jednak formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzby.

K splneniu hmotnoprávných predpokladov väzby (zistené skutočnosti nasvedčujúce tomu, že skutky, pre ktoré je trestné stíhanie vedené, boli spáchané, majú znaky trestného činu a existuje dôvodné podozrenie, že ich spáchal sťažovateľ) krajský súd poukázal jednak na napadnuté uznesenie okresného súdu prezentujúce podľa jeho názoru dôkaznú situáciu v rozsahu podporujúcom splnenie tohto aspektu materiálnych podmienok väzby a na zdôraznenie správnosti zároveň podrobne popísal získané dôkazy zakladajúce dôvodné podozrenie vo vzťahu k osobe sťažovateľa (trestné oznámenie, výpoveď svedkyne poškodenej a ďalších relevantných svedkov, ako aj súvisiace lekárske správy o zranení poškodenej).

V rámci posúdenia splnenia ďalšieho z aspektov hmotnoprávných podmienok väzby interpretoval krajský súd v kontexte argumentačných námietok sťažovateľa obsah súvisiaceho ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku upravujúceho materiálne podmienky väzby, konkrétne v prípade sťažovateľa väzby preventívnej, a v nadväznosti na to poukázal na okolnosti prezentované už okresným súdom, s ktorými sa stotožnil a ktoré podľa jeho názoru u sťažovateľa opodstatňujú dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti a súčasne vylučujú možnosť substitúcie väzby prostredníctvom poskytnutých záruk (stupňujúci sa násilný charakter vyšetrovanej trestnej činnosti pozostávajúcej z viacerých skutkov; charakter ďalšej trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľ trestne stíhaný a ktorá nasvedčuje určitému spôsobu vedenia života indikujúcemu pokračovanie v trestnej činnosti).

Podľa názoru ústavného súdu je toto rozhodnutie krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné a konformné s obsahom príslušného článku dohovoru, pretože právne závery krajského súdu opierajúce sa o aplikáciu relevantnej právnej úpravy korešpondujú prezentovaným skutkovým zisteniam, pričom tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností relevantných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Skutočnosť, že sťažovateľ má v uvedených

súvislostiach odlišný názor na vyhodnotenie skutkového stavu a z neho vyvedené právne závery, ešte nezakladá sama osebe porušenie označených práv.

Ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených čl. 5 ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, preto sťažnosť v danej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. K námietke sťažovateľa o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy

Ústavný súd, tak ako to je uvedené v bode II. 1 tohto rozhodnutia, odkazuje na svoju ustálenú judikatúru o neaplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy na rozhodovanie o väzobných otázkach. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom argumentácie danej časti sťažnosti a obsahom označených článkov ústavy a dohovoru teda ústavný súd sťažnosť v označenom rozsahu odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené závery rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2013